

Frihet Trygghet Handlekraft

Fremskrittspartiets forslag

**Økonomiplan 2015 – 2018
Budsjett 2015**

Trondheim kommune

Fremskrittspartiet
-for folk flest

1 – Frihet – Trygghet – Handlekraft

Fremskrittspartiet legger med dette frem forslag til budsjett for 2015 og økonomiplan for 2015 – 2018. Budsjettforslaget legger opp til tydelig prioritering av kommunens viktigste områder, som god og verdig omsorg, trygge rammer i skolen og styrket satsing på kultur og fritid for barn og unge.

Fremskrittspartiets satsingsområder:

Drift	
Helse og velferd	36 050 000
Skole og oppvekst	23 100 000
Redusert eiendomsskatt	50 000 000
Idrett og kultur – barn og unge	10 830 000
Byutvikling og veg	11 800 000
Investering	
Veg	124 000 000

”Budsjettforslaget innebærer en kraftig styrking av kommunens kjerneoppgaver, for å sikre grunnleggende velferdstjenester for byens befolkning”

Budsjettforslaget er tydelig i prioriteringene, hvor vi setter helse og velferd, skole og oppvekst og reduksjon i den urettferdige og usosiale eiendomsskatten i toppen av vår prioriteringsliste. Fremskrittspartiet vil i tillegg ta et betydelig løft innenfor vegområdet, både på drift- og vedlikeholdssiden.

For Fremskrittspartiet er det viktig å legge opp til en forsvarlig økonomisk politikk, gjennom å sørge for god utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Vi foreslår derfor både konkurranseeksponering og utfordringsrett som tiltak for å sikre best mulig tjenester til riktig pris. Fremskrittspartiet foreslår omfattende tiltak for kapitalfrigjøring gjennom redusert låneopptak, og prioriterer investeringsformål som forventes å gi lavere driftsutgifter.

Som ved flere tidligere budsjettbehandlinger, legges det fra rådmannens side opp til generelle effektiviseringskrav innenfor kommunens tjenesteområder. Fremskrittspartiet er enig i at det er viktig å ha et kontinuerlig fokus på effektiv bruk av kommunens ressurser, og mener frigjorte ressurser fra generell effektivisering og konkurranseutsetting må gå til å styrke budsjettet innenfor viktige sektorer, slik som helse- og velferdsområdet, oppvekstsektoren og vegområdet.

Med dette dokumentet legger Fremskrittspartiet frem alternativt forslag til budsjett og økonomiplan for Trondheim kommune, 2015 – 2018. Budsjettforslaget innebærer kraftig styrking av kommunens kjerneoppgaver, for å sikre grunnleggende velferdstjenester for byens befolkning.

2 – Skatte- og budsjettvedtak

- 2.1 Rådmannens forslag til skatte- og budsjettvedtak spesifisert i "Tilleggsnotat til rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2015 – 2018, budsjett 2015", datert 26.november 2014, vedtas med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Fremskrittspartiet.
- 2.2 Bystyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til økonomiplan 2015 – 2018, budsjett 2015, og tilleggsnotat av 26.november 2014, med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Fremskrittspartiet.
- 2.3 Verbale forslag legges fram for selvstendig behandling i komiteer og bystyret.

3 – FrPs viktigste prioriteringer for 2015

Styrket bemanning i sykehjem og hjemmetjenester

Fremskrittspartiet styrker bemanningen i sykehjem og hjemmetjenester. Området har høyt sykefravær, og belastningen på ansatte er stor. Rådmannen medgir i sitt budsjettforslag at bemanningen særlig på helse- og velferdssentrene er marginal. Dette vil Fremskrittspartiet gjøre noe med.

Vegvedlikehold og trafikksikkerhet

Fremskrittspartiet prioriterer midler til vegvedlikehold og oppfølging av trafikksikkerhetsplanen. Dette gir rom for mer asfaltering og utbedring av gatedekket gjennom sommerdriften, samtidig som kommunen kan opprettholde god standard på brøyting, støvdemping og annet vintervedlikehold. God vinterdrift gir sikre kjøreforhold og god luftkvalitet.

Opptrapping av helsesøstertjenesten

Fremskrittspartiet vil styrke helsesøstertjenesten. Trondheim kommune oppfyller ikke anbefalt norm, når det gjelder antall elever per årsverk helsesøstre. Fremskrittspartiet vil styrke tjenesten, fordi helsesøstrene fyller en svært viktig funksjon med tanke på tidlig innsats og forebygging overfor barn og unge.

Kultur og idrett for barn og unge

Fremskrittspartiet prioriterer idrett og kultur for barn og unge, foran kulturtilbud for voksne og tilskudd til profesjonelle aktører. Gjennom budsjettet øker vi kulturbevilgninger rettet mot barn og unge og følger opp kulturarenaplanen. Vi tilfører mer ressurser til utstyr i idrettsanlegg, og sørger for styrket drift. I tillegg gjør vi utfartsparkering gratis. Barnefamilier skal slippe avgift på skituren i marka.

Redusert eiendomsskatt

Fremskrittspartiet ser på eiendomsskatten som usosial dobbeltbeskatning. Vi vil derfor redusere og på sikt fjerne eiendomsskatten, og foreslår en reduksjon på 50 millioner kroner for 2015.

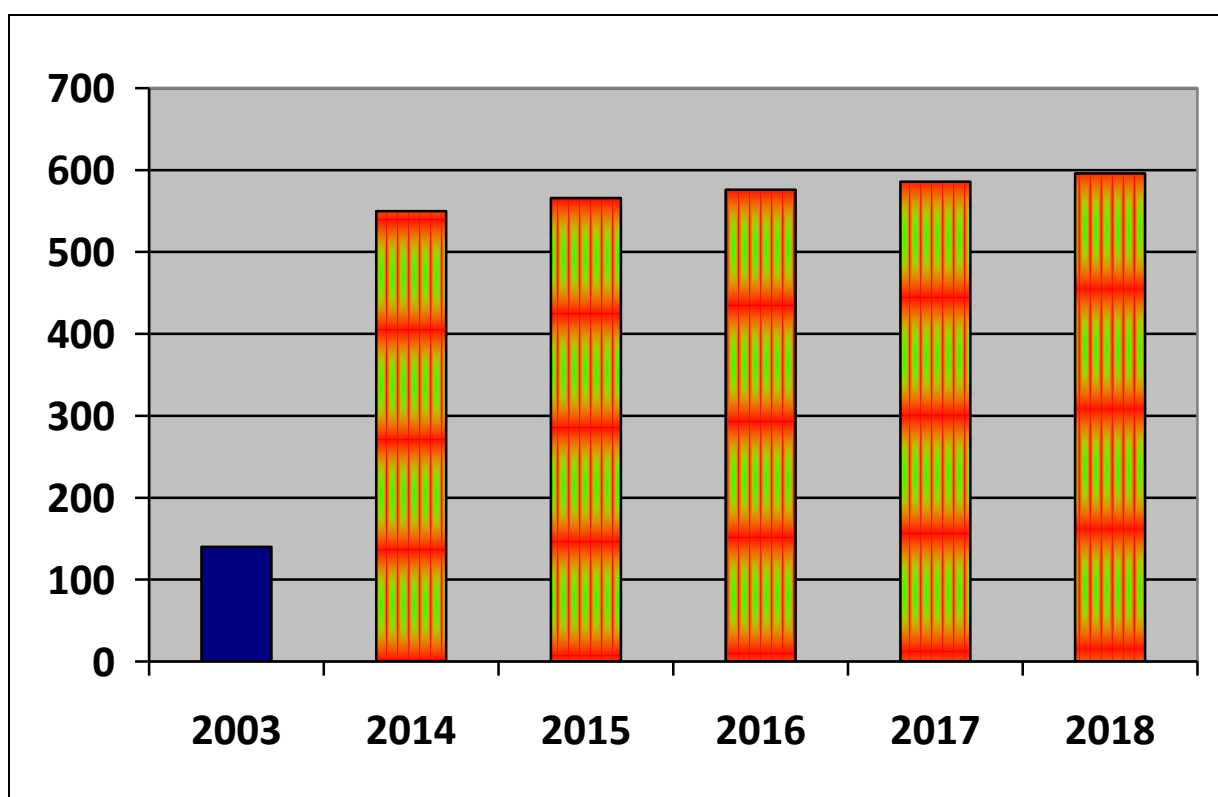
4 – Eiendomsskatten reduseres og fjernes på sikt

I 2003 ble det innkrevd 140 mill i eiendomsskatt i Trondheim kommune. I løpet av 2015 vil man kreve inn det firedobbelte, etter at de rødgrønne partiene har stått for en kontinuerlig økning av eiendomsskatten. Innkrevingen er økende i hele økonomiplanperioden, og nærmer seg 600 millioner i 2018.

For Fremskrittspartiet er det ikke aktuelt å godta en økning i eiendomsskatten. Dette er en usosial og urettferdig form for beskatning, som ikke tar hensyn til folks skatteevne.

Eiendomsskatten har under rødgrønt styre blitt en lettvent løsning å ty til, i mangel på klare prioriteringer. Med muligheter for økt promillesats og justeringer i beregningsgrunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt, er det grunn til å frykte at dette er en utvikling som vil fortsette.

Fremskrittspartiet mener dette er svært bekymringsfullt, særlig med tanke på de av kommunens innbyggere som har lav skatteevne. Vi foreslår av den grunn å redusere eiendomsskatten med 50 millioner kroner i 2015, og ber rådmannen utarbeide en plan for hvordan eiendomsskatten kan trappes ned og fjernes i løpet av 8 år.

5 – Kommunens gjeldssituasjon

Ved inngangen til 2015 er Trondheim kommunes gjeld rett i underkant av 13 milliarder kroner. 8 milliarder av dette er gjeld som belaster bykassen. Ved utgangen av denne økonomiplanperioden forventes den samlede gjelden å øke med 4,4 milliarder kroner, og den delen av gjelden som belaster bykassen er oppe i 11 milliarder kroner ved inngangen til 2019.

Denne utviklingen kommer som følge av at en stor del av investeringene i kommunen er lånefinansiert. Dette gir store og stadig økende utgifter til å betjene renter og avdrag. Bystyret har selv vedtatt en handlingsregel for hvor stor andel av frie disponible inntekter som kan benyttes til å betjene denne typen utgifter. Denne handlingsregelen på 8 % vil være nådd i løpet av økonomiplanperioden, om man ikke gjør noe med de store låneopptakene.

Fremskrittspartiet fastholder at investeringer i større grad må finansieres ved egenkapital, gjennom salg av eiendom og nedsalg av kommunalt eierskap. Vi vil også vurdere om det kan være bedre for kommunen å leie bygningsmasse, fremfor at kommunen skal bygge og eie det meste selv.

Fremskrittspartiet foreslår derfor å redusere låneopptak i perioden 2015 – 2018 med totalt 846 millioner kroner, gjennom reduserte investeringer, salg av eiendom og nedsalg i kommunalt eierskap.

6 – Forvaltning og avkastning fra kraftfondet

I dag henter Trondheim kommune ut store summer i avkastning fra kraftfondet, som etterskuddsvis benyttes til å saldere kommunebudsjettet. Svingninger i finansmarkedet påvirker således i stor grad den økonomiske situasjonen i kommunen. Så sent som høsten 2014 opplevde vi verdifall i aksjemarkedet, som direkte påvirker avkastningen fra kraftfondet i negativ retning.

Fremskrittspartiet mener det er for mye risiko forbundet med at kommunen har verdier på i underkant 7 milliarder kroner eksponert i aksjemarkedet. Fremskrittspartiet foreslår en gradvis avvikling av kraftfondet, til fordel for nedbetaling av gjeld.

7 – Helse og omsorg med verdighet og trygghet

Kommunen skal sørge for et tjenestetilbud som gir innbyggerne trygge og gode tjenester, når de får behov for det. Innenfor rammene av et godt tjenestetilbud legger vi også innbyggernes rett til å ta egne valg om hvem de ønsker å motta tjenester fra.

7.1 Styrket bemanning i sykehjem og hjemmetjenester + 11,0 mill.

Fremskrittspartiet mener det er viktig å ivareta eldre pleietrengendes rett til en meningsfylt hverdag. Dette må også innebære at de selv skal få bestemme når de skal stå opp, legge seg, hva de skal spise, og så langt det er mulig leve livet slik de selv ønsker det, også de mennesker som mottar heldøgns omsorg i institusjon.

For å sikre kvalitet i eldreomsorgen, vil det nå og i framtida være helt nødvendig å sikre seg nok kompetent arbeidskraft. For å oppnå dette må det fremstå som attraktivt å jobbe innenfor eldreomsorgen. Marginal bemanning bidrar ikke til dette.

Fremskrittspartiet mener det er behov for å styrke bemanningen i sykehjem og i hjemmetjenester, for å sikre gode tjenester til brukerne, samt forsvarlige arbeidsforhold for ansatte innenfor tjenesteområdet.

7.2 Sykehjemsleger – opptrapping + 1,0 mill.

Trondheim kommune ligger under snittet til andre storbykommuner, når det gjelder legedekning i sykehjem. Fremskrittspartiet har gjentatte ganger pekt på behovet for å øke legedekningen, blant annet for å møte behovene knyttet til sammensatte diagnoser, demente og andre utfordrende sykdomsbilder. Rådmannen finner ikke rom for å starte opptrapping av legedekningen før i 2017, men Fremskrittspartiet mener dette er et viktig område som må prioriteres raskt, allerede fra 2015.

7.3 Kjøp av helse- og omsorgstjenester hos andre aktører + 9,0 mill.

Fremskrittspartiet vil i større grad ta i bruk tilbud utenfor egen virksomhet, for å supplere kommunens eget tilbud. Frivillige og ideelle aktører, private tjenesteleverandører og andre tilbyr i stor utstrekning tjenester, som kan bidra til å heve kvaliteten og mangfoldet. Fremskrittspartiet vil sette av 9 millioner kroner til formålet i 2015.

7.4 Omsorgslønn + 2,5 mill.

Fremskrittspartiet vil verdsette høyere den innsatsen som pårørende gjør for sine nærmeste. Vi har derfor gått imot kutt i ordingen med omsorgslønn. Fremskrittspartiet ønsker omsorgslønn i større omfang og nivå, for å gi den innsatsen som ytes av pårørende større anerkjennelse enn den har i dag.

7.5 Gratis trygghetsalarm + 3,0 mill.

Det er i dag cirka 500 røykvarslere tilknyttet trygghetsalarmene. Dersom røykvarsling via trygghetsalarmen blir gratis, er det rimelig å anta at etterspørselen kan øke.

Fremskrittspartiet mener dette er en viktig sikkerhet for mennesker som har rask behov for varsling og bistand i forbindelse med brann. På bakgrunn av dette setter vi av 3 millioner i budsjettet, som gjør det mulig å tilby gratis brannvarsling til alle brukere av trygghetsalarmen.

7.6 Overføringer og tilskudd – helse og velferd **+ 0,25 mill.**

Sorgenfri	+ 80 000 kroner
Trondheim døveforening	+ 50 000 kroner
Omsorgskafeen	+ 120 000 kroner

7.7 Bo- og aktivitetstilbud **+ 7,0 mill.**

Fremskrittspartiet er bekymret over tilbakemeldinger som sier at tilbudet til psykisk utviklingshemmede er blitt redusert de senere årene. Dette skyldes det Fremskrittspartiet ser på som dårlig prioritering, fordi det rammer en gruppe som er avhengig av gode og individuelt tilpassede tjenester. Boligtjenester for utviklingshemmede sliter dessuten med et merforbruk i 2014, noe som vil få negative konsekvenser i form av innsparing i 2015. Fremskrittspartiet er av den oppfatning at dette i stor grad skyldes for trange budsjetttrammer, sammenlignet med behovet til brukergruppen.

Fremskrittspartiet prioriterer dette området høyt i budsjettforslaget for 2015. Høsten 2014 fikk formannskapet informasjon om at brukere sto i fare for å få redusert sin funksjonssvikt som følge av at aktivitetstilbudet er for dårlig tilpasset. Dette er uverdig, og krever større vilje til å treffe politiske valg om hvilke saker som er viktigst.

7.8 Dagtilbud Vaskeriet **+ 0,5 mill.**

Dagtilbud vaskeriet er et tegnspråklig treffsted for døve, døvblinde og tunghørte som kan tegnspråk. Tilbudet er åpent for alle tre dager i uka, mens to dager er forbeholdt tilrettelagte aktiviteter det må søkes på. Fremskrittspartiet mener dette er et viktig tilbud som må videreutvikles og gjøres mer kjent, og vil derfor styrke driften ved Vaskeriet.

7.9 Styrket dagtilbud for demente **+ 0,9 mill.**

Demens er en folkesykdom, og rundt 70 000 mennesker i Norge lever i dag med demens. Selv om det er sjeldnere blant yngre mennesker, forekommer det også at personer langt ned i yrkesaktiv alder rammes. Dette rammer også pårørende og ektefeller, som i mange tilfeller fortsatt er i jobb. For å gi et godt aktivitetstilbud til yngre demente, som samtidig bidrar til at pårørende og familier lettere kan opprettholde sine normale hverdagslige liv, vil Fremskrittspartiet styrke dagtilbudet for demente.

7.10 Rusomsorg – Stavne arbeid og kompetanse **+ 0,9 mill.**

Stavne Arbeid og Kompetanse gir et tilbud til mer enn 600 personer årlig, der de fleste henvises gjennom NAV til arbeidsrettede tiltak. Stavne AK samarbeider også med

helse- og velferdstjenesten i Trondheim kommune, samt en rekke andre instanser som driver med attføring og rehabiliteringsarbeid. Sammen med statlige direktorat driver Stavne AK også helhetlig oppfølging, samt rus- og kriminalomsorg.

Rådmannen foreslår et kutt på 300 000 til Stavne Arbeid og Kompetanse. Dette kommer i tillegg til kuttet i fjor, som Fremskrittspartiet var sterk motstander av. Fremskrittspartiet foreslår i stedet en styrking på 900 000 utover rådmannens forslag.

7.11 Folkehelse

Fremskrittspartiet gjør en rekke prioriteringer som bidrar til god folkehelse. Gjennom vårt budsjettforslag øker vi bevilgningene til idrettsformål for barn og unge, vi styrker drift av idrettsanlegg og friluftsanlegg, fjerner avgift for utfartsparkering og legger til rette for egenorganisert aktivitet.

7.12 Kommunale boliger

I Trondheim kommune venter 350 personer på kommunal bolig. Fremskrittspartiet mener det trengs et sterkt fokus på gjennomgang av gamle kontrakter, og streng vurdering av innkomne søknader. Kommunen bør vurdere mer bruk av leide leiligheter på det private markedet, for å imøtekomme noe av behovet. Økt mottak av flyktninger gir også et økt press på kommunale boliger. Fremskrittspartiet mener det er behov for å begrense mottak av nye flyktninger, som et ledd i å dempe presset på kommunale boliger.

7.13 Åsvangvegen og Søndre Husebytun

Åsvangvegen foreslås avviklet som PU bolig, og beboerne flyttes til nytt bygg. Det er ikke tatt standpunkt til hva de gamle boligene skal brukes til ennå, om de skal pusses opp eller selges. Fremskrittspartiet vil holde muligheten åpen for reetablering av boliger for utviklingshemmede, og ber rådmannen legge frem en sak som beskriver investeringsbehov.

Fremskrittspartiet er bekymret for om dialogen rundt avvikling boligene ved Søndre Husebytun. I rådmannens forslag foreslås Søndre Husebytun avviklet fra 2017, uten at det har vært noen grundigere orientering rundt dette. Fremskrittspartiet vektlegger at det må være god og åpen dialog mellom rådmann, politikere og brukergrupper i slike saker, og kan ikke på dagens grunnlag gi tilslutning til avvikling av Søndre Husebytun fra 2017.

7.14 Redusert mottak av flyktninger

Fremskrittspartiet vil redusere mottak av flyktninger med 150 personer for 2015. Det er en halvering, sammenlignet med rådmannens forslag. Kommunen mottar statlig tilskudd ved bosetting av flyktninger, og rådmannen forutsetter at tilskuddene er kostnadsdekkende. Redusert mottak av flyktninger vil således først og fremst påvirke behovet for kommunale boliger, der det i dag er venteliste på 350 personer.

8 – Kunnskap og kvalitet, for skole og oppvekst

Trondheimsskolen skal ligge i front på områder som kompetanse, kvalitet og resultater i skolen. Videreutdanning av lærere er i så måte helt avgjørende, og Fremskrittspartiet er glad for regjeringas satsing på området.

Fremskrittspartiet vil fortsatt styrke satsingen på realfag i skolen. Det er viktig å starte tidlig med å stimulere realfagsinteressen hos elevene, ved å gjøre fagene lettere tilgjengelig.

Fremskrittspartiet erkjenner at en god oppvekst handler om mer enn en god skole, og styrker derfor både barnehageområdet, helsesøstertjenesten og grunnskolen.

8.1 Generell reduksjon i grunnskolen – tilbakeføring + 6,0 mill.

Fremskrittspartiet konstaterer at Trondheim har god lærertetthet i forhold til sammenlignbare kommuner. Dette vil også være tilfelle etter rådmannens forslag om generell reduksjon i grunnskolen. En økning i lærertettheten er et kostnadskrevenne tiltak, som relativt sett gir lite igjen for ressursinnsatsen. Fremskrittspartiet vil derfor ikke prioritere å tilbakeføre hele kuttforslaget, men tar inn 6 millioner av den generelle reduksjonen. Det meste av midlene målrettes til individuelt tilpasset opplæring, og styrket tidlig innsats. Innsatsen forventes å ha effekt på behovet for spesialundervisning og antall enkeltvedtak på området.

900 000 holdes av til merkostnader knyttet til småskolesikring, ved en eventuell gjenåpning av Kalvskinnet skole.

8.2 Kvalitetsutvikling + 1,0 mill.

Styrket innsats innenfor kvalitetsutvikling skal målrettes til god skoleledelse og bedre læringsmiljø, samt videreutvikling av Ungt Entreprenørskap i skolen.

8.3 Realfagsatsing + 2,0 mill.

Fremskrittspartiet styrker realfagsatsinga i Trondheimsskolen med 2 millioner kroner. Ressursene skal bidra til mer praktisk realfagsundervisning i skolen, og gi skoleklasser større anledning til å besøke realfagsinstitusjoner.

8.4 Fleksibilitet i barnehageopptaket + 3,0 mill.

Fremskrittspartiet ønsker å tilby barnehageplass til flere barn uten lovfestet rett, og setter av 3 millioner kroner for å gi barnehageplass til flere. På dette området vil det i tillegg være en positiv effekt for Trondheim kommune, som følge av budsjettforliket i Stortinget, anslått til 7,9 millioner kroner i 2015.

8.5 Opprettholde drift ved Svalsberget barnehage + 0,6 mill.

Fremskrittspartiet går imot rådmannens forslag om avvikling av Svalsberget barnehage. Svalsberget barnehage har i dag to avdelinger med til sammen 38 barn, hvorav 8 er skolestartere høsten 2015. I rådmannens forslag legges det opp til en

gradvis avvikling, gjennom at det ikke blir tatt inn 8 nye barn høsten 2015, og full avvikling med de resterende 30 plassene fra 1. august 2016.

Fremskrittspartiet ønsker å opprettholde driften ved Svalsberget barnehage, og setter av de 600 000 kroner som trengs til formålet i 2015. Finansieringsbehovet er økende til 1,7 millioner i 2016, og helårsvirkning på 5 millioner fra 2017. Beløpet inkluderer forlengelse av husleiekontrakt. Videreføring av driften forutsetter ny godkjenning i 2015, i tillegg til at det må kartlegges og vurderes mulig investeringsbehov.

Fortsatt drift ved Svalsberget må ses i sammenheng med 8.4 Fleksibilitet i barnehageopptaket, der Fremskrittspartiet ønsker en ytterligere satsing på å tilby barnehageplass til flere uten lovfestet rett.

8.6 Kontaktsenteret 22b – økt driftstilskudd **+ 0,7 mill.**

22B omtaler seg selv som en møteplass og et treffsted i sentrum, for ungdom som er på drift og i risiko. Fremskrittspartiet mener 22b utfyller det offentlige tilbudet på en svært positiv måte, og fyller et behov som kommunen ikke selv imøtekommer. I tillegg til å være et treffsted, driver 22b med boligarbeid, aktivisering og arbeidstrening.

På grunn av en stram budsjettsituasjon er det krevende for 22b å opprettholde alle sider ved driften, med den bemanningen som er nødvendig. Fremskrittspartiet mener dette er et tilbud som kommunen på vegne av byens ungdom ikke har råd til å miste. Vi foreslår derfor å øke tilskuddet til 22b med 700 000 kroner utover rådmannens forslag, slik at totalt tilskudd fra kommunen blir i overkant av 1 million kroner. Dette er en størrelsesorden som må opprettholdes fremover, for å sikre stabilitet og forutsigbarhet for et tilbud som er et helt nødvendig supplement til kommunens arbeid, særlig overfor ungdom i risikogrupper.

8.7 Barn og unges helse **+ 4,8 mill.**

Fremskrittspartiet er bekymret over helsesøstersituasjonen i Trondheim. Dette gjelder både i grunnskolen, og i den videregående opplæringen, hvor Trondheim kommune har ansvaret for helsesøstertjenesten. Eksempelvis er normen for antall elever per årsverk helsesøster i barneskolen 300 elever, mens det tilsvarende tallet i Trondheim stort sett ligger mellom 800 og 900 elever per helsesøsterårsverk i alle bydeler. Tallene er noe bedre i ungdomsskolen og i videregående opplæring, men også her ligger Trondheim kommune dårlig an, i forhold til normen.

Rådmannen foreslår også selv en styrking av skolehelsetjenesten, og vil drøfte fordeling av midlene i dialog med bydelene og ergo- og fysioterapitjenesten. Fremskrittspartiet vil styrke skolehelsetjenesten utover dette, ved å sette av 4,8 millioner kroner til en opptrapping av antall årsverk helsesøstre, og for å følge opp utfordringer knyttet til overvekt og psykiske vansker hos barn og unge, i tilknytning til Frisklivssentral for barn og unge.

8.8 Innsats mot mobbing + 1,5 mill.

Fremskrittspartiet mener den siste tids fokus på mobbing, må følges opp gjennom politisk prioritering. Oppmerksomheten rettet mot dette området medfører også at flere står frem med sine historier. Det er viktig at det fins tilstrekkelig med ressurser for å følge opp dette. Fremskrittspartiet vil av den grunn sette av 1,5 millioner kroner til innsats mot mobbing. Midlene plasseres i barne- og familietjenesten, og skal gå til innsats mot mobbing i skolen, samt styrking av oppfølging av konkrete mobbesaker.

8.9 Tilskudd til Kirkens Bymisjon + 0,5 mill.

Fremskrittspartiet er bekymret over det foreslåtte kuttet i tilskudd til Kirkens Bymisjon.. Det er med bakgrunn i rådmannens forslag kommet signaler fra Kirkens Bymisjon, hvor de peker på at et kutt i tilskuddet vil kunne gå utover kurstilbudet Fortsatt foreldre. Dette er et kurstilbud som har som mål å bevisstgjøre foreldre på fortsatt fokus på barnas beste, når foreldrene kommer i konfliktsituasjoner som følge av samlivsbrudd. Tilbudet er det eneste i sitt slag i Trøndelag, og ble igangsatt med bakgrunn i ønsker fra Barne- og familietjenesten i Trondheim. Fremskrittspartiet mener det er viktig å sikre dette tilbudet.

8.10 Barne- og familietjenesten + 2,0 mill.

Rådmannen foreslår å styrke antall medarbeidere i bydelenes familietiltak, gjennom en opptrappingsplan i perioden. Fremskrittspartiet vil ha raskere opptrapping for å følge opp strategien om tidlig innsats og hjelpetiltak i hjemmet, og styrker budsjettet med 2 millioner kroner i 2015. Fremskrittspartiet vil samtidig påpeke behovet for at barne- og familietjenestens hjelpetiltak gjøres godt kjent.

8.11 Kulturskolen + 1,0 mill.

Fremskrittspartiet reverserer kuttet som rådmannen har foreslått på kulturskolen.

8.12 Prøveprosjekt i skolestartundersøkelsen - 0,6 mill.

Formannskapet vedtok i arkivsak 14/2511, Skolestartundersøkelsen, et prøveprosjekt der fastleger gjennomfører skolestartundersøkelsene i en bydel eller i noen skolekretser. Forskriften gir ikke grunnlag for å la fastleger overta denne funksjonen fra lege i helsestasjon. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i tillegg signalisert overfor rådmannen at fastlegen på sitt fastlegekontor ikke kan anses som korrekt legefunksjon på skolestartundersøkelsen.

Fremskrittspartiet er imot et slikt prøveprosjekt, og kutter derfor rådmannens forslag om 600 000 til prosjektet i 2015, økende til 900 000 i 2016. Midlene omdisponeres til en styrking av innsatsen for barn og unges helse, gjennom en opptrapping av helsesøsterårsverk, og tettere oppfølging av barn og unge med problemer knyttet til overvekt og psykisk helse, som er målgruppen i arbeidet med Frisklivssentral for barn og unge.

Fremskrittspartiet vil samtidig understreke betydningen av at det arbeides med tiltak for å sikre god kommunikasjon mellom helsestasjon og fastlege.

8.13 Økt innslag privatdrevet SFO - 2,5 mill.

Fremskrittspartiet mener at kommunene har muligheter for å hente både økonomiske gevinster og økt tjenestekvalitet på økt innslag av privat drift av SFO. Det foreslås derfor å åpne for økt samarbeid med idrettslag og frivillige organisasjoner i drift av SFO, med en realistisk gevinst på 2,5 mill neste år.

9 – Idrett og kultur for barn og unge

9.1 Kutt i kulturbevilgninger - 30,0 mill.

Fremskrittspartiet mener det er behov for å rydde opp i den omfattende listen av kulturbevilgninger, og tilskuddene innenfor kulturområdet, som også tilfaller profesjonelle aktører. Vi finner rom for å redusere utgiftene til formålet med 30 000 000, sammenlignet med rådmannens forslag. Deler av beløpet benyttes til å øke tilskuddene til enkelte poster på kulturområdet, slik det fremgår av 9.4 Spesifiserte økninger, kulturbevilgninger.

9.2 Idrettsformål + 6,54 mill.

Fremskrittspartiet vil styrke idrettsformål som kommer barn og unge til gode. Totalt bevilger vi 6,54 millioner kroner til formålet, utover rådmannens forslag.

Idrettsformål	
Uforutsett vedlikehold	500 000
Utstyr til idrettsanlegg	500 000
Økt standard drift av idretts- og friluftsanlegg	2 900 000
Integreringstiltak i idretten	300 000
Prosjekt- og utviklingsmidler	300 000
Idrettsrådet	40 000
Drift av lagenes anlegg	1 300 000
Tilskudd aktiviteter barn og unge	700 000
	6 540 000

9.3 Fjerne p-avgift på utfartssteder + 1,0 mill.

Fremskrittspartiet mener det er feil å lære barna at man må betale avgift for å gå på ski i marka. Fremskrittspartiet mener godt tilrettelagte utfartssteder er et viktig bidrag til folkehelsearbeidet, fordi det stimulerer til egenorganisert aktivitet.

9.4 Spesifiserte økninger, kulturbevilgninger + 2,39 mill.

Fremskrittspartiet ønsker å skjerme visse områder fra posten "Kutt i kulturbevilgninger", og styrker disse slik det fremgår av tabellen under.

Økning i kulturbevilgninger	
Tilskudd fritidskulturlivet	700 000
Frivillighetsmidler kultur	400 000
Tilskudd skolekorps og kor	400 000
Tilskudd aktiviteter - barn og unge	310 000
Tilskudd helgeaktiviteter - barn og unge	500 000
Jødisk kulturfestival	80 000
	2 390 000

9.5 Kulturarenaplanen – omdisponering av midler + 0,7 mill.

Fremskrittspartiet omdisponerer 700 000 fra kunsthall, og benytter disse midlene til å følge opp kulturarenaplanen. Midlene skal benyttes på tiltak som er særlig rettet mot barn og unge i bydelene

9.6 Bibliotek + 0,2 mill.

Fremskrittspartiet foreslår en styrking av bibliotekene, som skal benyttes til innkjøp og tilrettelegging av aktiviteter.

9.7 Den kulturelle spaserstokken

Fremskrittspartiet forutsetter at rådmannen finner rom for kommunens andel av den kulturelle spaserstokken innenfor driftsrammen på kulturområdet.

9.8 Kunsthall – omdisponering - 0,7 mill.

Fremskrittspartiet er motstander av at kommunale midler skal benyttes til å finansiere kunsthall. I tråd med Fremskrittspartiets prioritering av kulturarenatiltak for barn og unge, omdisponeres kunsthallmidlene for 2015 til nevnte formål. Midlene som ligger inne til kunsthall i økonomiplanperioden omdisponeres til oppfølging av kultur- og fritidsaktiviteter for barn og unge.

Rådmannen legger opp til å benytte 2,9 millioner fra disposisjonsfondet, som tilskudd til investeringer i kunsthall i 2016. Fremskrittspartiet går imot dette.

9.9 Kulturenheten - 3,0 mill.

Fremskrittspartiet vil kutte i kommunens kulturadministrasjon, og forelår derfor en reduksjon på 3 millioner ved Kulturenheten. Ordningen med støttekontakt og fritidsassistent skjermes fra reduksjonen.

9.10 Tilskudd tros- og livssynssamfunn - 1,5 mill.

Fremskrittspartiet foreslår å kutte 1,5 millioner av 9,6 millioner i støtte til tros- og livssynssamfunn.

9.11 Drift av kunstnerleilighet i Berlin - 0,14 mill.

Fremskrittspartiet vil utvikle ordningen med kommunal kunstnerleilighet i Berlin.

10 – Byutvikling – styrket vegsatsing

10.1 Tiltak for Midtbyen

Fremskrittspartiet er opptatt av at Trondheim skal ha en levende og attraktiv Midtby. Vi støtter derfor opprustingen av Torvet, og er positiv til etablering av parkeringsanlegg under Torvet. Det siste mener vi må forutsette at det etableres innkjøringer i Munkegata, slik at parkeringsanlegget fremstår som lett tilgjengelig. Særlig viktig er dette i Munkegata nord, på grunn av parkeringsutfordringene som i dag fins nord-øst i sentrum.

For å øke attraktiviteten til Midtbyen, og gjøre det lettere for restauranter og kafeer å tilby uteservering, foreslår Fremskrittspartiet å fjerne gategrunnsleien. Vi mener dette er et godt bidrag til en mer næringsvennlig by.

Midtbyen rommer mange kulturminner, og særlig er bryggerekkene fremtredende element i bybildet. Fremskrittspartiet vil fjerne eiendomsskatten i sin helhet, men har også flere ganger fremmet forslag om at denne typen eiendommer må få snarlig fritak, fordi det trengs økonomiske virkemidler for å sikre ivaretagelse av kulturminnene våre. I tillegg ønsker Fremskrittspartiet å sette av en årlig sum i budsjettet, som eiere av kulturminner kan søke på, for å få støtte til vedlikehold og istandsetting.

Fremskrittspartiet er positive til utvikling av flere boliger i Midtbyen. Vi ønsker en liberal praktisering av bestemmelser knyttet til blant annet høyder, og det å ta i bruk bakgårder til utvikling av blant annet boliger.

Fremskrittspartiet mener det er behov for en gjennomgang av praktiseringen av skjenkepolitikken i kommunen, etter at næringa har kommet med tilbakemeldinger om at Trondheim kommune er av de strengeste blant storbyene. Det er ingen grunn til at det skal være slik.

10.2 Styrket drift og vedlikehold - veg + 8,0 mill.

Brukerundersøkelser fra Trondheim bydrift viser at det er et betydelig forbedringspotensial, når det gjelder å heve brukertilfredsheten knyttet til asfaltdekket på hovedveger og i boligater. Samtidig viser undersøkelsene at mer asfaltering har gitt, og fortsatt vil gi, god effekten på folks oppfatning av tjenesteområdet.

For 2014 la rådmannen inn en økning til asfaltering på 2 millioner kroner. Dette var en engangssum, og trekkes nå ut igjen fra driftsbudsjettet. Fremskrittspartiet er uenig i dette, og vil fortsatt prioritere asfaltering og utbedring av gatedekket, i både driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.

10.3 Redusert gategrunnsleie **+ 2,3 mill.**

Næringslivet i Midtbyen er kommunens aller viktigste samarbeidspartner, for å vitalisere de offentlige rommene i byen vår. Fremskrittspartiet vil spille på lag med næringslivet, gjennom å gjøre det lettere å drive næringsvirksomhet, på områder der kommunen kan bidra til nettopp det.

Fremskrittspartiet mener det er viktig å finne løsninger som bidrar til mer liv og aktivitet i Midtbyen, og ser på reduksjon og fjerning av gategrunnsleie som et godt tiltak i så måte. Fremskrittspartiet setter av 2,3 millioner til formålet i 2015, som skal gå til fjerning av gateleien for uteservering, og reduksjon av gateleien for øvrig.

10.4 Kulturminneplanen **+ 1,5 mill.**

Fremskrittspartiet er opptatt av å stimulere til at det blir enklere og mer attraktivt å ta vare på kulturminner i privat eie. Sammen med fritak fra eiendomsskatt skal denne støtten være et bidrag fra kommunens side til dette arbeidet.

10.5 Byantikvaren **- 0,75 mill.**

Fremskrittspartiet mener at de oppgaver som i dag ligger til byantikvaren, i større grad kan ivaretas i den ordinære byggesaksbehandlingen

10.6 Miljøenheten **- 5,0 mill.**

Fremskrittspartiet vil begrense miljøenhetens virksomhet til lovpålagte oppgaver, med en forventet innsparing på 5 millioner kroner.

10.7 Tiltak knyttet til "Energi- og klimahandlingsplanen" **- 2,2 mill.**

Fremskrittspartiet er uenige i en del av målene og tiltakene i Energi- og klimahandlingsplanen. På bakgrunn av dette omdisponerer vi 2,2 millioner kroner fra arbeidet med planen.

10.8 Analysesenteret **- 1,5 mill.**

Fremskrittspartiet vil utvikle Analysesenteret som kommunal enhet. Rådmannen bes derfor om å forberede omgjøring til AS, samt avvikling av det kommunale eierskapet i løpet av 2015.

10.9 Byplan – Miljøpakken **- 9,0 mill.**

Fremskrittspartiet forutsetter statlig finansiering av Miljøpakken. Med dagens innretning vil vi heller bruke de kommunale administrative ressursene til å sørge for bedre vedlikehold, mer asfaltering og bedre trafikksikkerhet.

10.10 Handlingsplan for bedre luftkvalitet **- 0,6 mill.**

Fremskrittspartiet omdisponerer de avsatte midlene, slik at de kan benyttes på driftssida innenfor vegvedlikehold. Vi vet fra sist vinter at styrket innsats på vegvedlikehold var viktig for å sikre god luftkvalitet, derfor vil Fremskrittspartiet fortsatt prioritere dette høyt.

10.11 Fornyelse av gatelys – reduserte energikostnader - 0,8 mill.

Fremskrittspartiet øker investeringene i fornyelse av gatelysanlegg, noe som gir en besparelse på energikostnadene i 2015, tilsvarende 800 000 kroner.

10.12 Skolevegsatsing – oppfølging av skolevegrapporten, rullert i 2013

Skolevegrapporten er et vedlegg til Trafikksikkerhetsplan for Trondheim kommune, og gir en oversikt over punkt og strekninger som skolene eller foreldreutvalgene ved skolene i Trondheim har meldt fra om som trafikkfarlige. Gjeldende skolevegrapport er en revisjon av rapporten fra 2007.

Rapporten inngår i vurderingen for prioritering og utvelgelse av større prosjekt, og ved gjennomføring av mindre strakstiltak i perioden. Oppfølging av Skolevegrapporten er viktig i arbeidet med å nå målet om at alle våre skolebarn skal ha en trygg skoleveg, også om de ikke er skyssberettiget.

Gjeldende skolevegrapport viser en omfattende liste over punkt og strekninger som er meldt inn fra skoler og foreldreutvalg. Utbedring krever større vilje til politisk prioritering, og mer midler til å gjennomføre tiltak.

For å sikre raskere gjennomføring av viktige trafikksikkerhetstiltak for våre skolebarn, foreslår Fremskrittspartiet å bevilge 8 millioner kroner over investeringsbudsjettet, hvert år i hele økonomiplanperioden. Dette gir totalt 32 millioner kroner ekstra til skolevegsatsing i økonomiplanperioden.

10.13 Økt vegstandard og asfaltering

Rådmannen skriver følgende i sitt budsjettforslag:

”Selv etter at vedtatt opptrappingsplanen for vegvedlikehold er implementert, er det årlige budsjettet ikke tilstrekkelig til å stoppe forfallet. Fordi deler av kommunens overskudd har blitt benyttet til vegvedlikehold de siste årene, er det akkumulerte vegvedlikeholdsetterslepet likevel redusert. For å løse utfordringen som ligger i etterslepet og stoppe forfallet har rådmannen lagt inn en opptrappingsplan for vedlikehold av vegene som fullt implementert i 2018 vil øke vedlikeholds nivået med 8,5 millioner kroner.”

Fremskrittspartiet mener dette tar for lang tid. Behovet innenfor vegområdet er stort, etter mange år med manglende vedlikehold. I tillegg til å øke driftsbudsjettet for 2015, setter vi derfor av 8 millioner kroner hvert år i økonomiplanperioden, for å ta igjen vedlikeholdsbehovet på det kommunale vegnettet.

10.14 Brøsetprosjektet

Fremskrittspartiet er motstander av miljøprosjektet på Brøset. Vi vil derfor gå imot at kommunen lånefinansierer oppkjøp av areal i området. I økonomiplanperioden er det

anslått investeringsmidler på drøyt 200 millioner i eksterntfinansierte lån til formålet. Dette går Fremskrittspartiet mot.

10.15 Leüthenhaven

Fremskrittspartiet er sterk motstander av at Leüthenhaven skal utvikles til nytt administrasjonsbygg for Trondheim kommune. Området ligger midt i sentrum, og er svært godt egnet for boligformål, med næringsvirksomhet på gateplan.

Fremskrittspartiet mener derfor at området bør reguleres til kombinert bolig og næring. Alt av funksjoner ligger i umiddelbar nærhet, og det er således et område der det kan vurderes lav parkeringsdekning for boligdelen.

11 – Økonomisk forvaltning og administrasjon

11.1 Konkurransestimulering for bedre kvalitet til riktig pris - 45,0 mill.

Fremskrittspartiet vil bruke konkurransestimulering som et grunnleggende prinsipp i kommunens tjenesteproduksjon, for å sikre best mulig kvalitet til riktig pris. Konkurransen på tjenester innenfor offentlig sektor er etter Fremskrittspartiets oppfatning en nødvendighet, og et virkemiddel som kan skaffe bedre tjenester og større handlingsrom for kommunen.

NHO Service har utført analyser innenfor utvalgte tjenestemråder, og avdekket et stort potensial for å frigjøre ressurser, gjennom å drive mer effektivt. Analysene er basert på KOSTRA-tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og tall fra medlemsbedrifter i NHO Service, og tar for seg sykehjem, hjemmetjenester og renhold, samt drift og vedlikehold.

Fremskrittspartiet vil understreke at det alltid skal være kommunens ansvar å sørge for at kommunens innbyggere får de nødvendige tjenestene, uavhengig av hvem som utfører dem. For Fremskrittspartiet er det vesentlig at det er god kvalitetssikring og kontroll med tjenestene, uavhengig av om de drives i privat eller offentlig regi. Måling av kvalitet og brukertilfredshet er derfor viktig for å gi oss kunnskap om tjenestetilbudet.

11.2 Innføring av utfordringsrett i Trondheim

Konkurransestimulering er et godt virkemiddel for å sikre gode tjenester til riktig pris. Ved å innføre utfordringsrett i Trondheim kommune gir vi private aktører rett til å utfordre eksisterende tjenesteleverandører, med tanke på å utføre konkrete oppgaver bedre eller billigere.

Ordningen innebærer at en privat aktør kan utfordre kommunen på levering av tjenester, ved å peke på en bestemt tjeneste for så å legge frem dokumentasjon på at de kan utføre tjenesten til en lavere pris eller med bedre kvalitet. Deretter må kommunen vurdere tilbudet fra utfordreren opp mot egen kostnad og kvalitet, før beslutning tas. Beslutning må grunngis både overfor den aktuelle private aktøren, og overfor kommunen for øvrig.

I tillegg til å være konkurransestimulerende, er dette et tiltak som kan gi mer åpne prosesser rundt utvelgning av ulike tilbud. Utfordringsrett tvinger ikke kommunen til å konkurransetsette, men til å vurdere konkurransetsetting i de tilfeller kommunen selv blir utfordret på konkrete oppgaver.

11.3 Krav til kommunens innkjøp - 8,0 mill.

Trondheim kommune er en stor innkjøper av varer og tjenester. Kontinuerlig fokus på smarte innkjøp og forbedring av innkjøpsavtaler forventes å gi en effekt på 8 millioner kroner i 2015.

11.4 Sykefraværsutvikling - 5,0 mill.

Fremskrittspartiet foreslår bedre bemanning innenfor områder med høyt sykefravær. Sammen med fortsatt innsats gjennom prosjekt og tiltak mot sykefravær, forventer vi at dette gir seg utslag i reduserte utgifter til sykefravær i 2015.

11.5 Næring og samfunn - 4,0 mill.

Trondheim kommune engasjerer seg i ulike prosjekt og fora, knyttet til regionalt samarbeid og utvikling, internasjonale relasjoner og næringsrettet arbeid. Fremskrittspartiet vil ha en gjennomgang av kommunens engasjement, for å redusere kostnadene og heller sette inn ressursene på konkrete tiltak som gagnar næringslivet. Fremskrittspartiet reduserer budsjetttrammen på området med 4 millioner for 2015, og forutsetter samtidig at arbeid knyttet til utvikling av felles campus løses innenfor byutviklingsområdet.

11.6 Nedbemanning DIA – effekt 2015 - 4,0 mill.

Per 1. november var det 60 ansatte uten fast tjenesteplassering i Trondheim kommune, blant annet som følge av overtallighet. Disse utgjør 51 årsverk. Fremskrittspartiet vil ha raskere nedbemanning i det interne arbeidsmarkedet, når det oppstår overtallighet.

11.7 Reduserte kapitalkostnader - 12,0 mill.

Fremskrittspartiet gjør omprioriteringer i investeringsbudsjettet, og foreslår flere tiltak for kapitalfrigjøring. Med disse grepene vil Fremskrittspartiets budsjettforslag gi redusert låneopptak på rundt 846 millioner kroner i økonomiplanperioden. For 2015 gir det 12 millioner i reduserte utgifter til renter og avdrag.

11.8 Besparelse i byggeprosjekt

Fremskrittspartiet vil ha økt oppmerksomhet rundt kostnadskrevende tiltak i kommunens byggeprosjekt. En reduksjon i byggekostnader på 10 %, vil innenfor skole og helse gi en innsparing på om lag 400 millioner kroner på investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden. Fremskrittspartiet legger ikke inn noen forventet effekt, da Bystyret venter på å få en oversikt over kostnadskrevende tiltak, samt en oversikt over hvilke grep kommunen kan ta for å få ned byggekostnadene. Fremskrittspartiet har en forventning om at denne gjennomgangen viser at det er mulig for kommunen å bygge rimeligere enn i dag.

11.9 Ekstra driftsbuffer + 4,51 mill.

Fremskrittspartiet vil sette av en ekstra driftsbuffer på 4,5 millioner kroner.

12 - Hovedoversikt – driftsbudsjett

1 – Utgiftsside

1.1	Redusert eiendomskatt	50 000 000	50 000 000
1.2	Styrket bemanning i sykehjem og hjemmetjenester	11 000 000	
1.3	Sykehjemsleger	1 000 000	
1.4	Kjøp av tjenester hos private aktører	9 000 000	
1.5	Omsorgslønn	2 500 000	
1.6	Gratis trygghetsalarm	3 000 000	
1.7	Overføringer og tilskudd - helse og velferd	250 000	
1.8	Bo- og aktivitetstilbud	7 000 000	
1.9	Dagtilbud Vaskeriet	500 000	
1.10	Dagtilbud for demente	900 000	
1.11	Rusomsorg - Stavne Arbeid og Kompetanse KF	900 000	
	Summert: Helse og velferd		36 050 000
1.12	Redusert generell reduksjon i grunnskolen	6 000 000	
1.13	Kvalitetsutvikling - Ungt Entreprenørskap	1 000 000	
1.14	Satsing realfag	2 000 000	
1.15	Fleksibilitet i barnehageopptaket	3 000 000	
1.16	Svalsberget barnehage	600 000	
1.17	Kontaktsenteret 22B	700 000	
1.18	Innsats mot mobbing	1 500 000	
1.19	Barn og unges helse	4 800 000	
1.20	Kirkens Bymisjon	500 000	
1.21	Barne- og familietjenesten	2 000 000	
1.22	Kulturskolen	1 000 000	
	Summert: Skole og oppvekst		23 100 000
1.23	Idrettsformål	6 540 000	
1.24	Bortfall p-avgift utfartssteder	1 000 000	
1.25	Økning i kulturbevilgninger	2 390 000	
1.26	Kulturarenaplanen	700 000	
1.27	Bibliotek	200 000	
	Summert: Idrett og kultur for barn og unge		10 830 000
1.28	Styrket drift og vedlikehold veg	8 000 000	
1.29	Redusert gategrunnsleie	2 300 000	
1.30	Kulturminneplanen	1 500 000	
	Summert: Byutvikling og næring		11 800 000
1.31	Ekstra driftsbuffer	4 510 000	4 510 000
Sum			136 290 000

2 – Inntektsside

2.1	Konkurransetsetting - beste praksis	45 000 000
2.2	Økt innslag privatdrevet SFO	2 500 000
2.3	Prøveprosjekt - skolestartundersøkelsen	600 000
2.4	Reduksjon i kulturbevilgninger	30 000 000
2.5	Kunsthall - omdisponering	700 000
2.6	Kulturenheten	3 000 000
2.7	Byantikvaren	750 000
2.8	Miljøenheten	5 000 000
2.9	Tiltak Energi- og klimahandlingsplanen	2 200 000
2.10	Analysesenteret	1 500 000
2.11	Krav til innkjøp	8 000 000
2.12	Sykefraværsutvikling	5 000 000
2.13	Næringsliv, kulturnæring, prosjekt og engasjement	4 000 000
2.14	Nedbemanning DIA - effekt 2014	4 000 000
2.15	Reduserte kapitalkostnader	12 000 000
2.16	Tilskudd tros- og livssynssamfunn	1 500 000
2.17	Drift av kunstnerleilighet i Berlin	140 000
2.18	Byplan - Miljøpakken	9 000 000
2.19	Handlingsplan for bedre luftkvalitet - omdisponering	600 000
2.20	Fornyelse av gatelys - reduserte energikostnader	800 000
Sum		136 290 000

13 – Investeringsbudsjett

Utgiftsside

13.1 Bedre toalettforhold i skolen + 8 mill.

Fremskrittspartiet mener det er helt uholdbart at barn får fysiske plager, som følge av at toalettforholdene i skolen er av en slik art at de ikke klarer å gå på toalettet i løpet av skoledagen. Rådmannen har gjort en grov kostnadsvurdering, knyttet til tiltak for å fjerne spanskvegger på skolene, og kommet til en samlet kostnad på ca 8 millioner.

	2015	2016	2017	2018	
Toalettforhold i skolen	4 000 000	4 000 000	0	0	8 000 000

13.2 Idrett – nærmiljøanlegg og mindre tiltak + 12 mill.

Idretten i Trondheim har en egen prioriteringsliste for bygging av større og mindre anlegg. Listen legger grunnlaget for prioritering av investeringsmidler i budsjettet. Fremskrittspartiet ønsker i tillegg å sette av en mindre sum til investering hvert år, som skal disponeres innenfor områdene idrett og friluftsliv.

	2015	2016	2017	2018	
Nærmiljøanlegg - idrett	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000

13.3 Garderobeanlegg ved Leangen idrettspark + 8 mill.

Det er stort behov for nytt garderobeanlegg ved Leangen idrettspark, i sammenheng med nytt klubbhus for Strindheim Idrettslag. Det foregår et arbeid med sikte på å få klarhet i kostnader knyttet til de ulike delene av bygget, og det legges opp til at kommunen og Strindheim idrettslag deler på utgiftene, der kommunen i alle fall tar ansvar for garderobeanlegget. Til tross for usikkerhet rundt de konkrete tallene, mener Fremskrittspartiet det er viktig å komme i gang med arbeidet, da dagens garderobeanlegg er i dårlig forfatning. Vi setter derfor av 8 millioner kroner til prosjektering og igangsetting.

	2015	2016	2017	2018	
Garderobeanlegg Leangen	8 000 000	0	0	0	8 000 000

13.4 Større skateanlegg + 5 mill.

Fremskrittspartiet er enig i de prioriteringene som er gjort hittil, med tanke på å bygge mindre bydelsanlegg for skateaktivitet, fremfor et større sentrumsnært anlegg. Nå mener vi tiden er inne for å realisere et større anlegg, for å bygge videre på den aktiviteten som skjer i bydelsanleggene. Vi setter derfor av 5 millioner kroner i investeringsmidler i 2015.

	2015	2016	2017	2018	
Større skateanlegg	5 000 000	0	0	0	5 000 000

13.5 Investeringstilskuddkirker + 20 mill.

Kirkelig fellesråd søker om investeringstilskudd til rehabilitering av kirker, tilrettelegging for universell utforming, bygging/rehabilitering av orgler og ENØK-tiltak for totalt 95 millioner kroner (eksklusive merverdiavgift) i planperioden. Rådmannen finner rom for å sette av 59 millioner kroner (eksklusive merverdiavgift) i perioden. Fremskrittspartiet vil prioritere dette området høyere, og foreslår en økning i bevilgningene til rehabilitering av kirker på totalt 20 millioner kroner i perioden.

	2015	2016	2017	2018	
Investeringstilskudd kirker	5 000 000	5 000 000	4 000 000	6 000 000	20 000 000

13.6 Gatelysanlegg – utskifting + 60 mill.

Trondheim kommune har ved utgangen av 2014 erstattet om lag en fjerdedel av armaturene på gatelysanlegg med moderne LED-armatur. Dette gir besparelser knyttet til energibruk. Til tross for investeringer de senere år, gjenstår det fortsatt betydelige investeringer for å fornye samtlige gatelysanlegg. Midtveis i 2014 meldte rådmannen at rundt 75 % av de gjenstående 19 000 armaturene har en alder som overstiger teknisk levetid. I tillegg trekker de gamle armaturene mer strøm enn installert effekt, noe som gir merkostnader for kommunen. Fremskrittspartiet vil derfor prioritere oppgradering av gatelysanlegg, for å redusere strømutfgifter og få fortgang i helt nødvendig oppgradering.

	2015	2016	2017	2018	
Gatelysanlegg	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	60 000 000

13.7 Bedre belysning i parker og friområder + 6 mill.

Fremskrittspartiet mener det er viktig med god tilgjengelighet i parker og friområder. Bedre belysning er et bidrag til økt trygghetsfølelse i slike områder, og prioriteres derfor i Fremskrittspartiets budsjettforslag.

	2015	2016	2017	2018	
Belysning friområder	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000

13.8 Oppfølging av Trafikksikkerhetsplanen - skolevegrapporten + 32 mill.

Som omtalt i kapittel 10.

	2015	2016	2017	2018	
Skolevegrapporten	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	32 000 000

13.9 Økt innsats asfaltering + 32 mill.

Fremskrittspartiet har over flere år satt fokus på det store etterslepet på vegområdet. Samtidig viser brukerundersøkelser innenfor byutvikling at økt kvalitet på vegdekket er det som innbyggerne etterspør mest. Fremskrittspartiet mener det fortsatt er stort behov for ekstra innsats for økt asfaltering, og setter av 8 millioner hvert år i økonomiplanperioden.

	2015	2016	2017	2018	
Asfaltering	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	32 000 000

Inntektsside

13.10 Analysecenteret **- 8 mill.**

Fremskrittspartiet vil utvikle Analysecenteret som kommunal enhet, og nuller derfor ut de foreslåtte investeringene til formålet.

	2015	2016	2017	2018	
Analysecenteret	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000

13.11 Reduksjon kunstnerisk utsmykning **- 42 mill.**

I økonomiplanperioden foreslår rådmannen totalt 51,8 millioner kroner til kunstnerisk utsmykning. Fremskrittspartiet mener denne ordningen må utvikles, og foreslår derfor å frigjøre 42 millioner kroner totalt i perioden, ved å redusere bevilgningene til kunstnerisk utsmykning.

	2015	2016	2017	2018	
Kunstnerisk utsmykning	11 000 000	13 000 000	10 000 000	8 000 000	42 000 000

13.12 TMV-odden **- 17,4 mill**

Fremskrittspartiet støtter ikke valgte løsning for sykkeltraseen over TMV-odden, fordi traseen etter vår oppfatning ikke bidrar til å gjøre området til et attraktivt oppholdsrom. Vi vil således heller ikke bruke 17,4 millioner av kommunens investeringsmidler på å oppgradere området på de premisser som nå ligger til grunn.

	2015	2016	2017	2018	
TMV-odden	17 400 000	0	0	0	17 400 000

13.13 Stabbursmoen skole **- 40,0 mill**

Som følge av behandlingen av formannskapssak 194/14, Skolestruktur Kolstad, Saupstad og Huseby - rammer for det videre arbeidet, og at det ikke er gjort endelig vedtak om skolestruktur, har rådmannen vurdert det som mulig å utsette gjennomføringen av utskiftingen av varme- og ventilasjonsanlegget ved Stabbursmoen skole. Dette både ut fra tekniske og miljømessige vurderinger. Utskiftingen av anlegget utsettes til neste hovedvedlikehold av skolen i 2019, eller til en eventuell ombygging av Stabbursmoen skole til ren barneskole.

	2015	2016	2017	2018	
Stabbursmoen skole	40 000 000	0	0	0	40 000 000

13.11 Kultur diverse mindre investeringer - 2,6 mill

Fremskrittspartiet finner ikke rom for å opprettholde de foreslåtte investeringsmidlene til rehabilitering av leiligheter for den internasjonale gjestekunstartningen. Totalt reduseres investeringer på området med 2,6 millioner i planperioden.

	2015	2016	2017	2018	
Kultur - div. mindre invest.	800 000	800 000	500 000	500 000	2 600 000

13.12 Kommunale treningsapparat - 2,0 mill

Fremskrittspartiet er ikke enig i at en årlig investering i kommunale treningsapparat skal være en prioritert oppgave for Trondheim kommune, og kutter derfor dette i investeringsbudsjettet. Totalt 2 millioner kroner i perioden.

	2015	2016	2017	2018	
Treningsapparat	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000

13.13 Miljøpakketiltak - 56 mill.

Fremskrittspartiet er uenig i hvordan Miljøpakken finansieres, og deler av innretningen på investeringene. Vi omdisponerer derfor de kommunale investeringsmidlene til formålet, for å vise våre prioriteringer på området.

	2015	2016	2017	2018	
Miljøpakketiltak	14 000 000	14 000 000	14 000 000	14 000 000	56 000 000

13.14 Økt salg av kommunal eiendom - 566 mill.

For å redusere låneopptaket med tanke på å skaffe større handlingsrom i kommuneøkonomien, foreslår Fremskrittspartiet mer salg av kommunal eiendomsmasse. Kommunen eier eksempelvis areal som kunne vært solgt ut til boligbygging eller annen virksomhet, i tillegg til at kommunen bør se på muligheten for salg av kommunale barnehager til private aktører.

	2015	2016	2017	2018	
Salg av eiendom	128 000 000	128 000 000	155 000 000	155 000 000	566 000 000

13.15 Kapitalfrigjøring – kommunalt eierskap - 295 mill.

Fremskrittspartiet mener det er behov for å gå gjennom kommunens eierskap, herunder Trondheim kino, Trondheim Renholdsverk, parkeringshus og garasjeanlegg, med tanke på nedsalg for å dempe gjeldsbyrden. Dette åpner for mer investering innenfor viktige områder som helse og skole, eller reduserte kapitalkostnader i form av dempet gjelds nivå.

Fremskrittspartiets budsjettforslag for Trondheim kommune 2015

	2015	2016	2017	2018	
Kommunalt eierskap	85 000 000	60 000 000	70 000 000	80 000 000	295 000 000

13.16 Redusert låneopptak i perioden - 846 mill.

Fremskrittspartiet foreslår omprioriteringer i investeringsbudsjettet og frigjøring av kapital, tilsvarende 846 millioner kroner som benyttes til å redusere låneopptaket.

	2015	2016	2017	2018	
Innsparing	298 700 000	218 300 000	252 000 000	260 000 000	1 029 000 000
Utgiftsside	57 500 000	44 500 000	39 500 000	41 500 000	183 000 000
Redusert låneopptak	241 200 000	173 800 000	212 500 000	218 500 000	846 000 000

14 - Verbale forslag

1.

Bystyret ber om at det fremlegges en sak som redegjør for områder egnet for konkurranseutsetting, for å sikre mest mulig effektiv tjenesteproduksjon og best mulig tjenester til innbyggerne.

2.

Bystyret mener prinsippet om fritt brukervalg skal legges til grunn, innenfor de av kommunens tjenesteområder som er aktuelle for dette. Bystyret ber derfor om en utredning som viser hvilke tjenester som er aktuelle for innføring av fritt brukervalg, og hvordan dette kan gjennomføres.

6.

Bystyret ber om at det fremlegges en sak med totalgjennomgang av alt kommunalt eierskap, med tanke på verdivurdering og salgspotensial gjennom kapitalfrigjøring.

7.

Bystyret ber om å få seg forelagt en sak om omdanning av Trondheim bydrift til et kommunalt aksjeselskap.

8.

Bystyret vedtar at det skal startes avvikling av eiendomsskatten gjennom en årlig nedtrapping. Rådmannen bes legge frem en sak som redegjør for hvordan eiendomsskatten kan avvikles innen 8 år.

9.

Bystyret ber om at det iverksettes en prøveordning med utfordringsrett i Trondheim, for å sikre innbyggerne best mulig tjenestetilbud til riktig pris.

10.

Bystyret vedtar at trygghetsalarmen skal være gratis, og ber rådmannen følge dette opp gjennom å inkludere brannvarsling gjennom trygghetsalarmen i det gratis tilbudet i kommende budsjett.

13.

Bystyret ber om at det innføres et prøveprosjekt med anonym retting av prøver i Trondheim fra og med høsten 2015.

14.

Bystyret ber om at det innføres et prøveprosjekt med lærerevaluering i Trondheim fra og med høsten 2015.

15. Bystyret ber rådmannen gå i dialog med grunneiere på østsiden av byen, med tanke på bedre tilrettelegging i forbindelse med utfartsområdene i bydelen.